Zaterdag 11 Maart 1944 — DAGBLAD — 61ste Jaargang No. 4154

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Grote nederlaag der Nazies.

Enorme buit door Konev genomen in Nieuw Oekraïne-offensief.

Rangeer-terreinen van Rome gebombardeerd

PUCHEU TER DOOD VEROORDEELD.

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

Grote overwinningen.

„Op 10 Maart overkwamen onze troepen de vijandelijke weerstand en tegenaanvallen en vervolgden zij de hardnekkige straatgevechten in de stad Tarnopol.

In de richting van Proskurov vervolgden onze troepen hun offensief en veroverden zij het districtscentrum van het Kamenets-Podolsk gebied Krasilov alsook verschillende andere plaatsen.

Ten Zuid-Westen van Kazatin baanden onze troepen zich al vechtende een weg vooruit en veroverden zij Khmelnik, districtscentrum van het Vinnitsa-gebied alsook meer dan 30 andere plaatsen. Vier spoorwegstations, waaronder Novo Kurilovka en Uladovka werden veroverd.

In hervatting van hun offensief doorbraken de troepen van het 2e Oekraïne-front de krachtige Duitse defensies in de richting van Uman en in het vorderen zij binnen vijf dagen van offensieve gevechten van 40 tot 70 kilometer en verbreedden zij hun doorbraak tot 175 kilometer langs het front.

Als gevolg van deze verrichtingen veroverden onze troepen van dit front de stad Uman en het belangrijke spoorwegknooppunt Khristinovka, de districtscentra van het Kiev-gebied Talnoye, Buki, Mankovka, Babanka [illegible] trum van het Vinnitsa-gebied Monastyritsje alsook meer dan 300 andere plaatsen.

Bij hun offensief brachten de troepen van het 2e Oekraïne-front een ernstige nederlaag toe aan zes Duitse tankdivisies, zeven divisies infanterie en één divisie artillerie. De Duitsers lieten meer dan 20.000 officieren en manschappen dood op het slagveld liggen.

Volgens de eerste gegevens hebben de troepen van het 2e Oekraïne-front meer dan 500 tanks en kanonnen met eigen drijfkracht veroverd, waaronder 200 Tijgers, Panters en Ferdinands in uitstekende conditie, bijna 600 veldkanonnen van verschillend kaliber, meer dan 12.000 vrachtauto's en meer dan 50 opslagplaatsen met ammunitie en ander oorlogsmateriaal. Meer dan 2500 Duitse officieren en manschappen werden gevangen genomen.

Volgens de gevangenen behoorde het veroverde materiaal aan de 11e, 13e, 14e, 16e en 17e tank-divisies — deze tank-divisies zijn genaamd „Adolf Hitler" — welke bestemd waren om ons offensief tot stand te brengen.

Als gevolg van de krachtige slagen onzer mobiele infanterie-eenheden werden deze tankdivisies evenwel gedwongen al hun militair en technisch materiaal achter te laten en te vluchten.

De troepen van het 3e Oekraïnefront vervolgden de ontwikkeling van hun offensief op succesrijke wijze en veroverden Novgorodka, districtscentrum van het Kirovograd-gebied, Bobstanka, districtscentrum van het Nikolaev-gebied en meer dan 150 andere plaatsen en het spoorwegstation Kazanka.

Zich terugtrekkende onder de slagen van onze troepen lijdt de vijand reusachtige verliezen in manschappen en materiaal. In andere sectoren van het front heersten verkenningsactiviteiten en op sommige punten werden gevechten van plaatselijk belang geleverd. Op 8 Maart ontwrichtten of vernielden onze troepen aan alle fronten 89 Duitse tanks. 77 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten of door het afweervuur" (Moskou, (AP) 10.3).

ROOSEVELT OVER DE LUCHTAANVALLEN.

President Roosevelt zeide op een persconferentie, dat de Noordamerikaanse luchtstrijdkrachten in Engeland blijkbaar zeer goede resultaten boeken met hun daglicht aanvallen van de laatste dagen. Pogingen om een schatting van hem los te krijgen over hoeveel van Berlijn vernield is hadden evenwel geen succes. Op een vraag waarom Berlijn nog gebombardeerd wordt als de algemene mening schijnt te zijn dat de stad niet langer bestaat, antwoordde de President door te vragen of de pers dat niet moet zeggen. Hij zeide, dat de Noordamerikaanse bommenwerpers best tevreden zijn over de aanvallen van de laatste tijd en het feit, dat zij voortduren leidt hem ertoe te geloven, dat er enige reden is om ze voort te zetten. Hij zeide echter niet te zijn ingelicht of het doel is om de Duitse luchtmacht in strijd te betrekken (Washington, (AP) 10.3).

GEALLIEERDE COMMANDO-TROEPEN OP HET EILAND LISSA.

Het (Duitse) Internationale Informatiebureau, maakte Vrijdag om 15 uur bekend, dat Britse en Noordamerikaanse Commando's onder Randolph Churchill, den zoon des Premiers, geland zijn op het eiland Lissa voor de Dalmatische kust.

Het agentschap zeide, dat Churchill het bevel over de Geallieerde troepen op het eiland op zich nam, „doch of hiertoe ook de 2000 volgelingen van Tito op het eiland behoren, valt nog te bezien". Er is geen ogenblikkelijke bevestiging van dit bericht van Geallieerde zijde (Londen, (AP) 10.3).

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ. VAN NAPELS.

„**Te water:** De vloot-activiteit in de Adriatische Zee duurt voort. Britse torpedojagers beschoten in de nacht van 8 op 9 Maart de steden op het eiland Korçula, dat blijkbaar bezet is door een groot aantal Duitsers. Dezelfde nacht vielen Britse lichte kuststrijdkrachten dichter onder de Joegoslavische kust in het Netretva-kanaal tussen het Oostelijk einde van Svar en het vasteland een klein kustvaartuig aan, dat door de opvarenden verlaten werd en in vlammen opging.

Niettegenstaande het accurate vuur der vijandelijke kustbatterijen leden onze schepen geen verliezen of schade.

Te land: Niettegenstaande het voortdurende slechte weer waren de Poolse, Brits-Indische, Canadese en Britse troepen van het 8e leger gewikkeld in actieve patrouille-gevechten en kwamen zij op vele punten met den vijand in botsing.

Twee vijandelijke aanvallen op kleine schaal werden door de Brits Indische troepen-afdelingen afgeslagen. De troepen van het 5e leger waren gewikkeld in patrouille-operaties, zowel aan het hoofdfront als op het strandhoofd van Anzio.

In de lucht: De rangeerterreinen Tiburtina en Littorio in Rome werden gisteren aangevallen door middelzwarebommenwerpers. Een brug te Orvieto werd ook aangevallen. Duitse kanonstellingen en troepenconcentraties in het gebied van het strandhoofd werden gebombardeerd door lichte bommenwerpers. Een vijandelijk vliegtuig werd vernield; 5 onzer toestellen worden vermist. De Geallieerde luchtmacht in het Middellandse Zeegebied voerden ongeveer 800 enkelvluchten uit. De vijandelijke luchtactiviteit bestond uit ongeveer 25 enkelvluchten boven het gebied van Rome." (Een enkelvlucht is één vlucht door één vliegtuig — Red.) (Napels, (AP) 11.3).

ROOSEVELT OVER DE ITALIAANSE VLOOT.

President Roosevelt verklaarde op zijn persconferentie, dat wat hij en Churchill hebben gezegd over de beschikking van de Italiaanse vloot juist is, dat er geen dispuut over kan ontstaan en dat hij de militaire veiligheid zou schenden indien hij zou bespreken, welke schepen naar welke plaatsen gaan. Een week geleden had de President bekend gemaakt, dat één-derde van de Italiaanse vloot of het aequivalent ervan aan Rusland zou kunnen worden overgedragen. Hij merkte nu op, dat vele mensen enkele zijner belangrijkste woorden hadden weggelaten en hij stemde in met een verslaggever dat die woorden waren „of het aequivalent ervan" (Washington, (AP) 10.3).

AANVALLEN OP PONAPE EN KUSAIE.

Liberators van de 7e Noordamerikaanse leger-luchtmacht hebben op 8 Maart Ponape en Kusaie in de Carolinen aangevallen. Het vliegveld en de havenwerken te Ponape werden gebombardeerd; te Kusaie werden de grond-installaties getroffen. Dezelfde dag werden vier vijandelijke bases in de Oostelijke keten van de Marshall-eilanden aangevallen (Washington, (AP) 10.3).

IN DE STILLE OCEAAN.

De Geallieerde troepen voorderen overal rondom de Bismarck Zee, terwijl de Japanners tevergeefs pogen de omsingeling van hun basis te Rabaul op Nieuw Britannië te voorkomen. De voornaamste Geallieerde overwinning, welke door MacArthur gemeld werd, was de verovering door de Noordamerikaanse mariniers van het vliegveld en dorp Talasea op 270 kilometer van Rabaul op de Noordkust van Nieuw Britannië. Tegelijk werd bekend gemaakt, dat de Noordamerikaanse soldaten weer bijna 6 kilometer gevorderd zijn tegen het Japanse verzet op het eiland Los Negros in de strategische Admiraliteitsgroep. Andere vorderingen langs de Noordoostelijke kust van Nieuw Guinea voorbij Saidor hebben de Geallieerde strijdkrachten nog dichter bij Madang gebracht (Geallieerd Hoofdkwartier in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan, (AP) 11.3).

DE IEREN WEIGEREN.

De Ieren in Dublin zijn enthousiast over de verwerping door Eamon de Valera van het Noordamerikaanse verzoek tot sluiting van de Duitse en Japanse diplomatieke kantoren in Ierland, doch de Britse pers betreurt ten sterkste de beslissing des Premiers. De „Daily Mirror" van Londen zeide: „Er is elke reden om te geloven, dat Amerika het geval niet als afgedaan beschouwt. Hoewel Groot Britannië geen deel neemt aan de huidige onderhandelingen, is te verwachten, dat het samen met de Verenigde Staten zal optreden om de stappen te nemen, die nodig geacht worden" (Londen, (AP) 11.3).

VELE SLACHTOFFERS OP DE MONTE CASSINO.

Terugkerende monniken van de abdij op de Monte Cassino hebben medegedeeld, dat talrijke slachtoffers veroorzaakt werden door het vernietigende bombardement van het historische klooster. Na het bombardement trokken de overlevenden, voorafgegaan door den 79-jarigen Abt Gregorio Diamare O.S.B., in plechtige processie uit het gebouw. Vooraan de stoet werd een kruisbeeld meegevoerd. De processie bewoog zich langzaam over de weg van de abdij naar de vlakte beneden. Zijne Heiligheid de Paus heeft Abt Gregorio van de Monte Cassino op 20 Februari op audiëntie ontvangen (Vaticaanstad, ncwc).

FARRELL WORDT PRESIDENT.

Generaal Edelmiro J. Farrell, die twee weken lang als waarnemend President was opgetreden, heeft het Presidentschap aanvaard bij het aftreden van Generaal Pedro Pablo Ramirez, aldus werd gisteravond bekendgemaakt door Kolonel Gregorio Tauber, Secretaris van den President. Tauber zeide, dat de Ministerraad het aftreden van Ramirez aanvaardde en dat een besluit waardoor Farrell tot President benoemd wordt, spoedig zal worden gepubliceerd. Hij voegde er aan toe, dat de quaestie omtrent het kiezen van een nieuwen Vice President niet besproken werd door de raad. (Buenos Aires, (AP) 11.3).

ACTIE BIJ DE NEDERLANDSE KUST.

De Britse Admiraliteit deelde in een communiqué mede, dat bij een offensieve vlucht langs de Nederlandse kust in de morgen van 10 Maart lichte kuststrijdkrachten van de Koninklijke Britse Marine een groot hulpvaartuig torpedeerden en in de grond boorden, een middelgrote tanker beschadigden en een geleideschip in brand zetten (Londen, (AP) 10.3).

AANVALLEN VAN DE NACHT.

Als volgt luidt een communiqué van het Britse Ministerie van Luchtvaart: „In de afgelopen nacht hebben Lancasters van het Bommenwerperscommando drie vliegtuigfabrieken en een kleine kogelkussenfabriek in Midden- en Zuid-Frankrijk aan gevallen. Mosquito's vielen doelen in West-Duitsland aan. Een onzer vliegtuigen wordt vermist" (Londen, (AP) 11.3).

HET GHETTO VAN WARSZAWA

200 Nederlandse Joden, die inder tijd door de Duitsers werden gedeporteerd om de ruïnes van het Warszawase ghetto op te ruimen, zijn de enige inwoners van dit afgesloten stadsgedeelte; te Londen is een ooggetuigeverslag hierover verschenen. Het ghetto van Warszawa was de grootste verzamelplaats van Joden van geheel Europa en nu nog ligt het vol lijken van Joden, die op heldhaftige wijze hun leven verdedigd hebben. Nu is het er stil, alleen de Nederlandse gedeporteerden dwalen er nog rond en het enige geluid, dat men er hoort, is soms het ontploffen van een tijdbom, door een der ongelukkigen bij de opgravingen aan de oppervlakte gebracht.

Het nieuws van vandaag.

Drie grote Sovjet-legers rollen vooruit door modder en water van de Oekraïne en verbreken de Duitse linies langs een front van 800 kilometer in een reusachtige onderneming om den vijand geheel uit het Zuiden van Rusland te verdrijven. Moskou heeft gisteravond bekend gemaakt, dat binnen een week tijds een derde offensief is geopend door de troepen van Maarschalk Ivan S. Konevs 2e Oekraïne-leger. Zijn troepen sloegen de Duitsers terug langs een front van 175 kilometer ten Zuid-Oosten van Tsjerkassy en behalve dat zij 20.000 nazies doodden en 2500 gevangen namen, veroverden zij een enorme hoeveelheid wapenen en ammunitie.

De 14 verslagen Duitse divisies vluchten met achterlating van de wapenen, welke bestemd waren om het Russische offensief tot staan te brengen en triomfantelijk maakte Stalin bekend, dat niet minder dan 500 tanks, waaronder 200 van de zwaarste waarover de nazies beschikken, werden buitgemaakt alsook 600 veldkanonnen, 12.000 vrachtauto's en 50 opslagplaatsen met andere wapenen. Meer dan 300 plaatsen werden bevrijd aan dit ene front in de Oekraïne, maar hierbij kan men nog voegen de 150 die door Mahinovsky ingenomen werden en de tientallen andere aan het 1e Oekraïne-front, die in handen van Zjukov vielen. De straatgevechten in Tarnopol duren voort en Proskurov wordt rechtstreeks bedreigd.

In Italië belet het slechte weer nog de gevechten op grote schaal. De Geallieerde luchtmacht voerde evenwel aanvallen uit op de rangeerterreinen in Rome en op de vijandelijke stellingen om het strandhoofd. In de Adriatische Zee beschoten Britse torpedojagers de steden op het eiland Korçula voor de Joegoslavische kust, dat bezet zou zijn door een groot Duits garnizoen. De Duitsers van hun kant meldden, dat Geallieerde Commando's onder Churchills zoon Randolph geland zouden zijn op het eiland Lissa, ten Noord-Westen van Korçula. Dit is van Geallieerde zijde nog niet bevestigd.

Twee Duitse vliegtuig- en kogelkussenfabrieken in Frankrijk door de Raf aangevallen en hedenmorgen schijnen de Noordamerikaanse bommenwerpers weer uit te trekken voor nieuwe aanvallen op Duitsland.

Ierlands De Valera heeft het Noordamerikaanse verzoek afgeslagen om de Duitse en Japanse Gezantschappen en Consulaten te sluiten. De vijand kan hierdoor namelijk verschillende bewegingen van de Geallieerden waarnemen, hetgeen vooral met het oog op de komende invasie voor hem van belang is.

In Algiers werd Pierre Pucheu, oud-Minister van Vichy, door de Krijgsraad ter dood veroordeeld. Hij kan nog in hoger beroep gaan.

De Kroniek der Victorie.

4 Maart — De Noordamerikanen beginnen met een reeks bombardementen bij daglicht op Berlijn.

5 Maart — Stalin meldt een nieuw Russisch offensief door Generaal Zjukov aan het 1e Oekraïne-front.

6 Maart — De spoorlijn Lwów-Odessa doorgesneden door de Russen. Nieuwe Geallieerde landing op de Noordkust van Nieuw Britannië.

9 Maart — Nieuw offensief van Generaal Malinovsky aan het 3e Oekraïne-front door Stalin bekend gemaakt.

10 Maart — Nieuw offensief van Generaal Konev aan 2e Oekraïne-front gemeld.

Uit de graanschuur van Europa zien wij de nazies vluchten nadat de Opperbevelhebber van de Sovjet Unie, Jozef Vissarionovitsj Stalin, aan zijn Generaals het sein gaf om de Duitse legers die er zich nog in bevonden, aan stukken te rijten.

Het plan ter herovering van de Oekraïne was reeds lang gereed sedert de Duitse Generaal Fritz Erich von Mannstein zijn troepen achter de Dnjepr terugtrok om daar — naar hij en Führer Hitler hoopten — stand te houden tegen de aanstormende Sovjets. Lang wachtte het Russische Hoofdcommando echter niet om zijn troepen over het brede water te werpen. Onder leiding der bekwame Generaals Nikolai Vatutin, Ivan Konev Rodion Malinovsky en Feodor Tolbukhin doorbraken de Rode troepen de Duitse defensies. Nazie-divisies werden omsingeld; de nikkelmijnen van Nikopol en de ijzermijnen van Krivoi Rog werden aan den vijand ontwrongen. Kiev, hoofdstad van de Oekraïne, werd brandend achtergelaten door de Duitsers die hun huid nog poogden te redden. Snel volgden de aanvallen der 1e, 2e, 3e en 4e Oekraïnse legers elkander op. Nikolai Vatutin sloeg krachtige Duitse aanvallen af en snelde met zijn heirscharen het gebied van vóór-oorlogs Polen binnen. In de week, die nu ten einde loopt, nam niemand minder dan Maarschalk Gregorius Zjukov, de man die Moskou redde, de taak van den ronden Vatutin over om de nazies verder terug te jagen. Al ras wist hij de uiterst belangrijke spoorlijn — de enige die van Polen nog loopt naar de Oekraïne — door te snijden. Voor de nazies werd het hierdoor een quaestie van leven of dood in de Oekraïne, niet meer alleen van terugtrekken of standhouden.

Want hun voornaamste verbindingslinies werden onbruikbaar gemaakt en door de modder van de invallende dooi werden alle bewegingen nog moeilijker gemaakt.

In het Zuiden toog Rodion Malinovsky vervolgens aan het werk. In vier dagen tijds verbrak hij de Duitse linies over een afstand van 170 kilometer en sneed hij de spoorlijn, welke uit het Noorden naar Nikolaev loopt, door.

Heden kan men lezen over het nieuwe offensief van Generaal Ivan Konev, die de belangrijke stad Uman heeft weten te nemen en de Duitsers langs een front van 175 kilometer heeft teruggeworpen. Dat de nazies hals over kop moesten vluchten blijkt wel uit de bekendmaking, dat niet minder dan 500 tanks, 600 veldkanonnen en 12.000 vrachtauto's door zijn troepen werden buitgemaakt.

Het Rode leger trekt nu duidelijk in de richting van Roemenië en naar het zich laat aanzien zullen de belangrijke steden langs de kust van de Zwarte Zee, Kherson, Nikolaev en Odessa, niet lang meer in Duits bezit blijven.

Overal gebruiken de Russen hun numerieke meerderheid ten volle en wij mogen gerust zeggen, dat de Duitse Wehrmacht niet meer in staat is het Rode leger tegen te houden. De bodem en het weer zijn nu zeker van even grote invloed als de Duitsers in het beperken van de Russische opmars.

Dat de Russen zó onweerstaanbaar voortrukken, is zeker ook voor een groot deel te danken aan het luchtoffensief uit het Westen, dat gedurende de laatste weken steeds meer aan kracht gewonnen heeft en aan Duitslands oorlogsinspanning een schade heeft toegebracht, welke zelfs de Russen niet hebben kunnen veroorzaken. Dat het lucht-offensief een grotere factor is in het winnen van de oorlog dan het Russisch offensief willen wij hiermede niet beweren, doch zeker is dat het Rode leger niet had gestaan waar het nu staat indien de Britse en Noordamerikaanse luchtstrijdkrachten niet de kracht hadden aangewend waarmede zij nu de Duitse industrie hebben gehavend.

Berlijn, het centrum van de Duitse oorlogsinspanning, heeft wel het ergste moeten lijden door de Geallieerde bombardementen en sedert een week geleden is het ook geworden, dat de Noordamerikaanse Vliegende Forten en Liberators er hun duizenden bommen laten neerstorten.

Voordat de invasie — de grote invasie — komt, zal de wereld echter nog groter en verschrikkelijker dingen beleven. De weerstand van de Luftwaffe, die reeds een ernstige verzwakking heeft ondergaan, zal gebroken worden en vrijwel zonder ophouden zal het Geallieerde lucht-offensief tegen Duitsland voortwoeden.

Ook hierdoor geloven wij, dat de Duitse duikbotenbedreiging nooit weer die intensiteit zal bereiken, die wij in de eerste helft van 1942 gekend hebben.

De Duitse haven-installaties en duikbotenkooien worden te pletter geslagen en behalve dat de motorenfabrieken vernield worden zal ook de treinverbinding over land naar de havens steeds hachelijker worden.

Deze moeilijkheden ondervinden de Noordamerikaanse duikboten niet in de strijd tegen Japan. Ten hoogste zouden zij door middel van spionnage de Geallieerde wapenen voor de afweer van duikboten kunnen copiëren, maar dan ontbreekt hun nog het aantal torpedojagers en korvetten om de strijd met doeltreffendheid te kunnen voeren.

Admiraal Chester W. Nimitz, de Bevelhebber van de Noordamerikaanse vloot in de Stille Oceaan, heeft deze week verklaard, dat de verliezen der Japanse scheepvaart misschien reeds de uitslag van de oorlog in dit gebied hebben bepaald. En Tokio heeft zelf toegegeven, dat men niet meer in staat is de verafgelegen bases behoorlijk van voorraden, voedsel en versterkingen te voorzien. Deze ba-

(Wordt vervolgd op pagina 2)

De rook stijgt op van het brandende Kiev bij de verovering door de Russen op 6 November 1943. De gebouwen werden in brand gezet door de vluchtende Duitsers.

Curaçao.

INTERNATIONALE ZEELIEDEN CONFERENTIE.

Men schrijft ons:

In de maanden December 1943 en Januari 1944 is te Londen een internationale zeelieden conferentie gehouden onder de auspiciën van de Internationale Koopvaardij-officieren Vereniging en de Internationale Transportarbeiders Federatie.

Elf landen: België, China, Denemarken, Frankrijk, Engeland, Hellas, **Nederland**, India, Noorwegen, Polen en Zweden werden vertegenwoordigd door vijfenveertig afgevaardigden van officieren zowel als van scheepsgezellen- (schepelingen beneden de rang van officier) organisaties.

Nederland was vertegenwoordigd door de Centrale van Koopvaardij Officieren namens de Nederlandse officieren en de Centrale Bond van Transportarbeiders namens de scheepsgezellen.

De gehele conferentie stond onder voorzitterschap van T. Sonsteby van de Noorse zeemansbond.

Op voorstel van den Centrale Bond van Transportarbeiders, verklaarde de conferentie voorstander te zijn van gelijke behandeling van kleurlingen-zeelieden.

De volgende resolutie werd met algemene stemmen aanvaard:

Deze Internationale zeelieden conferentie gezamenlijk bijeen gebracht door de I.M.M.O.A. en I.T.F. in de maanden December 1943 en Januari 1944:

neemt met genoegen kennis van de vele waarderingen geuit door hooggeplaatste personen voor de moed en plichtsbetrachting betoond door kapiteins, officieren en schepelingen, varende voor de Verenigde Landen, zowel als van de belofte die hiermede gepaard ging voor een eerlijke behandeling in een na-oorlogse wereld;

verklaart dat de zeelieden hun plichten tot het uiterste zullen blijven vervullen teneinde te geraken tot een spoediger overwinning in deze oorlog en de onvoorwaardelijke overgave van Duitsland, Japan en hun aanhangers;

brengt onder de aandacht der zeelieden, dat de beste garantie voor de vervulling van de beloofde betere toekomst ligt in het bestaan van machtige en strijdlustige vakorganisaties verenigd in een internationaal hecht verband om in staat te zijn te verzekeren, dat de rechtvaardige eisen der zeelieden ingewilligd worden;

verklaart met nadruk, gedachtig aan de betreurenswaardige ondervinding waaronder de zeelieden gebukt gingen na Wereldoorlog I, dat de Nationale en Internationale organisaties der zeelieden, ten opzichte van hun na-oorlogse positie, niets onbenut zullen laten teneinde de verwachtingen van de zeelieden te verwezenlijken, waarbij een beroep op medewerking aan alle betrokkenen van de Scheepvaart industrie, der Regeringen en het Internationale Arbeids Bureau, gedaan zal worden.

verklaart, dat er geen sprake kan zijn van de terugkeer naar de vooroorlogse toestanden, doch dat goed gegronde sociale verbeteringen tot stand gebracht moeten worden, en dat volgens het eenstemmig genomen besluit op de Internationale arbeidsconferentie, gehouden te New York in 1941, overeenstemming moet zijn bereikt vóór het einde van deze oorlog, voor deze verbeteringen.

Zeelieden van de Verenigde Landen zullen niet gedogen, dat de concurrentiestrijd tussen de verschillende landen te hunnen koste uitgevochten zal worden en eisen daarom vaststelling van minimum standaards, welke in overeenstemming zullen zijn met elke zeevarende natie.

De conferentie dringt aan op de meest mogelijke absoluut noodzakelijke samenwerking tussen officieren- en scheepsgezellen-organisaties, nationaal zowel als internationaal en verzoekt de twee internationale zeelieden-organisaties tot het formuleren van een duidelijk internationaal programma van zeelieden-eisen, omvattende de onderstaande punten:

1) gages, bijslagen, beloningen, overwerk;

2) doorlopende arbeidscontracten;

3) beginners, opvoeding, opleiding, bevorderingen;

4) arbeidstijden bemanningen;

5) periodiek verlof, reizenverlof, verlofsvergoeding;

6) huisvesting, beddengoed, linnen, servies, wasserij;

7) veiligheid;

8) hygiëne, voeding, geneeskundige hulp;

9) sociale voorzieningen, werkloosheid, ziekte, ongevallen, weduwen- en wezenpensioen, ouderdomspensioen, verlies van uitrusting, vrij vervoer, wettige positie van koopvaardij oorlogsgevangenen;

10) erkenning van zeelieden-organisaties als volledige vakverenigingen;

11) rechten en verplichtingen van zeelieden.

Besluit door publicatie de aandacht van de zeelieden aller nationaliteiten, nationale en internationale scheepvaartverenigingen, regeringen van de Verenigde Landen en van het Internationale arbeidsbureau op deze resolutie te vestigen en aan te dringen om mede te werken tot de verwezenlijking van één zeeliedenovereenkomst.

(Vervolg van pagina 1)

ses worden steeds hechter geïsoleerd en de Japanners zullen er tot den laatsten man vergaan indien zij niet afzien van hun fanatieke gewoonte om de dood boven gevangenneming te verkiezen.

Op de Salomonseilanden en in de Bismarck Archipel zitten tienduizenden Nipponezen ingesloten en hier wordt de ring der Geallieerden steeds nauwer toegehaald.

Generaal Douglas MacArthur poogt nu vooral de vijandelijke luchtbases buiten gevecht te stellen, niet alleen om zodoende de volledige beheersing in de lucht te krijgen maar ook den vijand het laatste middel van verbinding te ontnemen. Een der belangrijkste luchtbases van den vijand was Momote op het eiland Los Negros in de Admiraliteitsgroep. Dit is nu in Noordamerikaanse handen na felle, doch succesrijke strijd. Het Rijk van de Opgaande Zon is in gevaar en geen „Zoons des Hemels" kan het redden.

VERENIGINGSNIEUWS.

K.S.C. As. Zondag om 10 uur Junioren wedstrijden op de verschillende velden. Om 16 uur **Rifterrein** Paardenwedstrijden a) Schoonrijden; b) Hardrijden.

Sint Aloysius Kring: 10 uur Club Pietermaai algemene vergadering.

Sint Thomas Kring: 8 uur Heilige Mis, 20 uur Jaarvergadering.

Veritas: Maandag 18.30 uur vergadering op de Bisschoppelijke Nijverheidsschool.

Lezing: Teresia van Avila.

WERELDNIEUWS

HET HERSTELLINGS-VERMOGEN DER DUITSERS.

Een Zweedse cavalerie-officier, die in Stockholm teruggekeerd is na een reis door Duitsland en Polen zeide, dat de industrie in het Ruhr-gebied weer volop aan het werk is niettegenstaande het verschrikkelijk Geallieerd bombardement. Kapitein Jan Wilhelm Kuylenstierna verklaarde, dat de Duitsers in staat zijn de fabrieken weer op gang te krijgen binnen twee of drie maanden na de aanvallen (Stockholm.

GROOT BRITANNIE IN 1944.

De Mobilisatie

Van de 33.000.000 mensen die er wonen tussen de 14 en 64 jaar zijn er 22.750.000 hetzij onder de wapenen, hetzij bij de burgerlijke defensiediensten, wapenfabrieken of andere oorlogsindustrieën. In dit aantal is niet begrepen het aantal huismoeders dat zorg draagt voor de 9.000.000 kinderen onder de 14 jaar, noch het aantal vrouwen dat vrijwillig diensten verricht, noch de mannen en vrouwen boven de 65 jaar die tewerkgesteld zijn.

Het jaar 1943 is een belangrijk jaar op het gebied van de ontwikkeling van de arbeid geweest, om twee redenen, nl.

1) de mobilisatie werd flink versterkt en 2) er waren belangrijke wijzigingen te constateren in het arbeidsprogram van het reeds gemobiliseerd mensenmateriaal.

De versterking van de mobilisatie werd bewezen door het feit, dat vrouwen tussen 46 en 50 jaar ingeschreven werden voor industrie-fabrieken. Duizenden vrouwen werden zodoende te werkgesteld. Van de jongere groep is 91% van de ongehuwde vrouwen tussen 18 en 40 jaar hetzij in de vrouwencorpsen opgenomen of in oorlogsfabrieken.

De veranderingen in het arbeidsprogram die gedurende 1943 plaats vonden, werden noodzakelijk gemaakt door verandering in het productieprogram, teneinde aan nieuwe strategische behoeften te voldoen. Deze veranderingen waren, ten eerste: de geweldige uitbreiding van de vliegtuigproductie en de vervaardiging van speciale wapens voor de opening van het tweede front en voor de oorlog tegen Japan. Deze wijzigingen werden uitgevoerd door het mutatie-systeem van het Ministerie van Arbeid, zonder enige ontwrichting.

Zowel verenigingen van werknemers als die van werkgevers zijn bij elke phase van deze uitgebreide mobilisatie geraadpleegd om zodoende de weg open te stellen tot samenwerking en harmonie.

Ofschoon vele oorlogsregelingen harde eisen hebben opgelegd, zijn er ook vele die voordelen gebracht hebben.

De „Essential Work Orders" bijvoorbeeld, waaronder meer dan 8.000.000 arbeiders vallen en die een van de meest belangrijke instrumenten van de arbeiderspolitiek vormen, ontnemen de **werkgevers hun recht** tot ontslaan en van de werknemers hun recht om een bedrijf dat essentieel is voor de oorlogsvoering te verlaten.

Maar deze voorschriften hebben ook voordelen gebracht zoals de „guaranteed week" en de bescherming tegen willekeurig ontslag. Een firma die in conflict kwam met het Ministerie van Arbeid verloor haar qualificatie van vitaal bedrijf. De overgrote meerderheid echter van de werkgevers en werknemers **hebben deze** wetten aanvaard.

Ofschoon Groot Britannië gedurende 1943 ook zijn aandeel in arbeidsgeschillen heeft gehad, kan men zeggen, dat deze geschillen altijd van korte duur waren en een locaal karakter droegen, en dat zij afgekeurd werden door de arbeidsleiders. Er is geen algemene staking geweest in de Britse industrie gedurende de hele oorlog. Het scheidsrechterlijk instituut heeft zeer doelmatig gewerkt en 1944 begon zonder een enkel geschil in de nijverheid van Groot Britannië.

SURINAAMSE LENING.

De eerste Nederlandse lening is in Suriname uitgeschreven; deze lening omvat een waarde van vier millioen gulden aan 2½% tegen para uitgeschreven in Surinaamse munt. Inschrijvingen sluiten op 23 Maart.

Russische soldaten kruipen naar de vijandelijke linie ergens langs het lange front. Zij laten sporen achter zich.

LAATSTE NIEUWS.

— **Stanojf Simik**, de Joegoslavische Gezant in de Sovjet Unie, heeft Koning Petars regering veroordeeld en zich ter beschikking gesteld van Maarschalk Tito.

— **Pierre Pucheu**, de vroegere Minister van Binnenlandse Zaken van Vichy, is wegens hoogverraad door een speciale Krijgsraad in Algiers ter dood veroordeeld.

Hij werd evenwel onschuldig bevonden aan samenrottingen om de Derde Republiek omver te werpen. Pucheu heeft 24 uur om appelaan te tekenen. Zijn raadslieden zeiden, dat zij hedenmiddag zullen beslissen of zij in hoger beroep zullen gaan.

— **Officieel werd bekendgemaakt, dat Noordamerikaanse zware bommenwerpers heden doelen in West-Duitsland en het gebied van Pas de Calais (Frankrijk) hebben aangevallen.**

— **Grote golven** van Russische ruiters vallen door de modder van de Oekraïne aan, zodat zij de terugtocht van de Wehrmacht desorganiseren en honderden machines insluiten. Het lange front wordt aan stukken gesneden, terwijl de drie legers vooruitdringen naar nieuwe doelen. Door de verovering van Uman hebben de Russen de grootste basis van de Luftwaffe in Zuid-Rusland in handen. Dit zal van grote hulp zijn bij de komende aanval op Odessa, Nikolaev en de benedenloop van de Boeg.

— **De radio van het Vaticaan deelde gisteravond mede, dat de klokken van alle kerken in Rome Zondagmorgen vijf minuten lang zullen luiden ogenblikkelijk na de verschijning van Zijne Heiligheid den Paus op het balcon van de St. Pieter om de rèfugié's uit Zuid-Italië toe te spreken op de vijfde herdenkingsdag van Zijn kroning. De Heilige Vader zal spreken om 10 uur Curaçaose tijd. De plechtigheden zullen door de radio van het Vaticaan worden uitgezonden op de golflengten van 50.26 en 30.00 meter.**

— **In Stockholm** verneemt men, dat verschillende vooraanstaande leden van de Finse regering voor het weekeinde in Helsinki gebleven zijn inplaats van als gewoonlijk buiten de stad te gaan. Hieruit maken sommige waarnemers op, dat een nieuwe wending in de Finse vredescrisis te verwachten is. De correspondent van het „Aftonbladet" in Helsinki meldde, dat er „verschillende tekenen zijn dat Rusland de weg wil openhouden voor onderhandelingen". Het bericht gaf evenwel geen aanwijzing van de aard dezer tekenen. Er zou evenwel enig optimisme heersen onder sommige Finnen over de mogelijkheid van een vreedzame oplossing.

Morgen Kroningsdag van Paus Pius XII.

Lippenstiftvlekken op de pauselijke toog.

Paus Pius XII spreekt 8 talen en begint zijn dag met gymnastiek.

Het Vaticaan vereert zijn meester. In de herinnering van zelfs de oudste functionarissen is er nooit een geweest die zo algemeen bemind en geëerbiedigd werd. De man, die met zijn mager ascetisch gelaat zo koud en ongenaakbaar lijkt op een afstand, heeft dichterbij een glimlach en een optreden zo innemend, dat er maar weinig aan kunnen weerstaan. Hij is groot zelfs voor zijn kamerdienaar. Giovanni Stefanori is al jaren bij hem, maar elke middag omstreeks 17 uur behandelen zij een klein ritueel. „Giovanni", zegt de Paus, „heb je je glas wijn al gehad?" (Giovanni drinkt zijn namiddagquarto di vino in een klein café vlak bij het Vaticaan). „Jawel, heilige Vader". „Was het goed?" „Ja, heilige Vader", antwoordt Giovanni, en beiden glimlachen.

De Paus heeft een ongelooflijk geheugen. Hij is in staat twintig verzen van Homerus slechts tweemaal over te lezen en ze dan uit het hoofd te herhalen. Datzelfde past hij toe op namen en gezichten. En ofschoon hij er niet van houdt om met tuinlieden of Zwitserse garden praatjes te houden, wat zijn voorganger een uur lang kon doen, heeft hij altijd een vriendelijk woord voor ieder van het personeel en schijnt hij altijd op de hoogte van hun familieomstandigheden.

Met de meeste nauwgezetheid beantwoordt hij de groet met de hellebaard van de Zwitserse garde met een vormelijk militaire geste. Niet zo lang geleden was een nieuwe garde-soldaat zo verrast bij het plotseling zien van den Heiligen Vader, dat hij zijn groet wat onhandig bracht. De Paus stond stil. „Geef mij je hellebaard", zei hij. De garde reikte die over. „Zo!" zei de Paus, nadat hij keurig de groet had voorgedaan. Daarop gaf hij glimlachend het wapen terug. „Ik heb het altijd eens graag willen doen", zei hij, „en je ziet, dat ik het even goed kan als jij".

In zijn kantoor heeft hij al de doelmatigheid meegebracht, die hij zo door en door geleerd heeft in het staatssecretariaat. Hij staat op nauwkeurigheid en het dralen van de een of ander brengt zijn zeldzaam fronsen te voorschijn en enkele scherpe woorden — met ijzige kalmte uitgesproken — waar zijn ondergeschikten **banger voor zijn dan voor de ergste donderpreek.** De omvang van het werk, dat over zijn lessenaar gaat, is geweldig. Niet alleen rust op hem de gewone last van beslissingen over alle mogelijke zaken van geldswaarden tot het benoemen van een bisschop op Java, maar de Paus staat er op tot in de puntjes op de hoogte te worden gehouden van iedere politieke ontwikkelingen waar ter wereld ook.

Zijn dag begint om 6 uur. Na het opstaan volbrengt hij gewetensvol zijn half uur gymnastiek-oefeningen en scheert zichzelf met een electrisch apparaat. Om 7 uur leest Hij de H. Mis in zijn eigen kapel.

Om 8 uur, na een Romeins ontbijt van zwarte koffie en brood met boter, begint het werk. Eerst komen de krantuitknipsels, die voor hem zijn klaar gemaakt. **De Paus is een ijverig krantenlezer en hecht grote waarde aan de Pers.** Dan komen de besprekingen met Zijn naaste samenwerkers. Hij heeft er maar weinig, hij geeft de voorkeur aan geschreven verslagen, waarop Hij op eigen manier handelt. Cardinaal Maglione, de pauselijke Staatssecretaris, de monsignori Montini en Tardini, de hoofden der afdelingen voor „Gewone Zaken" en „Buitengewone Zaken", zijn uitzonderingen. Zij hebben te allen tijde vrije toegang tot den Paus. Andere leden van het niet-officiële cabinet zijn de cardinalen Fumaso Biondi, Caccia Dominioni, Canali en monsignore Di Sant' Elia. Maar zij leggen niet zo veel gewicht in de schaal. Zij, zowel als Della Torra, de uitgever van de Vaticaanse krant, Osservatore Romano, krijgen hun opdrachten en daarmee uit.

Punctueel om 9.30 uur gaat de Paus naar beneden naar de tweede verdieping, waar de officiële ontvangstzalen zijn, en begint zijn audiënties. Dikwijls vergezelt hem cardinaal Maglione. Het ambt van Staatssecretaris is altijd het voornaamste geweest in de Vaticaanse rangorde. Maar met Paus Pius, die zelf beslist in de buitenlandse politiek, valt er voor Maglione zelf, een schitterend diplomaat, over het algemeen weinig meer te doen dan het regelen van onderdelen. Na Maglione komen de andere leden van het „cabinet", die zaken hebben. En daarna een eindeloze stroom van buitenlandse diplomaten, bisschoppen en andere praelaten, die van over geheel de wereld komen voor hun verplicht bezoek en verslag bij de heilige Stoel. Paus Pius maakt er werk van om steeds van te voren van hun moeilijkheden op de hoogte te zijn — op zich zelf al een reusachtig werk.

De Paus spreekt tot zijn bezoekers in acht talen.

Twee keer in de week zijn er openbare gehoren. Deze zijn van verschillende rangorde volgens de belangrijkheid van de pelgrims. De Heilige Vader gaat door een reeks kleinere zalen, waar de uitverkorenen in kleine groepen bijeen zijn, naar de grote Sala Clementina. Daar staan soms enkele honderden pelgrims bijeen. Na de algemene zegen en gewoonlijk een korte toespraak, staat de Paus er op, tot schrik van de Zwitserse wacht en de andere ordebewaarders, om midden in het gedrang te gaan. Hij houdt er van vreemdelingen aan te spreken, en daar hij meester is niet alleen over het Italiaans, maar even goed over het Engels, Frans, Duits, Spaans, Hongaars en twee Slavische talen, zijn er maar weinigen, waarmede hij niet in **hun eigen taal kan spreken. Onlangs** verloor hij zijn Vissersring aan een dame, die zijn magere vingers wat al te geestdriftig vastgreep. Zij werd bijna gevangen genomen, toen ze hem trachtte terug te geven. Bij verschillende gelegenheden hebben opgewonden vrouwen, die de zoom van zijn witte kleed kussen er een hele reeks sporen van haar lippenstiften op achtergelaten. En eens bemerkte een officier van de Edelgarde eens rode plek op de mouw van den Paus en in de mening dat hij was aangevallen liet hij versterkingen aanrukken, aldus tenminste Life. Ondanks de verzoeken van zijn wacht, weigert de Paus zijn gewoonte te veranderen.

DE JONGELING.

Nu leeft hij eenzaam en nog onbekend
Zijn jeugdigheid heeft hij reeds diep ervaren
Geen vrouw heeft hem met zachtheid ooit verwend
Hij wacht met ongeduld het rijpen van zijn jaren.

En beidt zijn tijd, die zeker eens zal komen
Bereidt verbeten luistrend zich reeds vele dagen
Ziet thans de toekomst in zijn weerbaar dromen
En voedt de moed die eens zijn woord zal schragen.

Zijn rechte toorn is nog vermengd met haat
Zijn woord vreest nooit een vriendschap te verbreken
Hij is een kind van 't volk, vermeden en versmaad
Een kind van 't volk dat hij eenmaal zal wreken.

O, gij verheven, argeloze geld-aristocraten
Komt nog tot inkeer want nog is het tijd.
De huichelachtigheid van blanke democraten
Heeft, niets vermoedend, zich een wreed gerecht bereid.

Maar hij leeft eenzaam en nog onbekend
En vraagt ook niet den mensen te behagen
Zijn grootste dromen heeft hij niemand ooit bekend,
Hij voedt de moed die eens zijn woord zal schragen.

Marcel de Bruin.

Ons Koninkrijk.

DE TOESTAND IN NEDERLAND.

Alle lagere politie-beambten in Nederland, behalve degenen, die met de prijzencontrôle belast zijn en enkele maréchaussées zijn ontwapend; de politie-oversten hebben tevens het recht gekregen om degenen, die onbetrouwbaar zijn te ontwapenen; de wapenen zijn naar Tilburg overgebracht. Uit Nederlandse ondergrondse bronnen wordt buitendien vernomen, dat de maatregelen tegen een Geallieerde inval in Nederland steeds meer uitgebreid worden. De Haarlemmer hout is bijna geheel vernield om plaats te maken voor anti-tank greppels; hiertoe is een groot gedeelte van de bevolking van Haarlem gemobiliseerd. Vele Noord-Hollandse burgemeesters zijn ondergedoken, na geweigerd te hebben om hun burgers op te roepen voor arbeid aan de kustverdediging; de leraars van de middelbare scholen van Den Haag hebben een lijst moeten indienen van hun mannelijke leerlingen tussen 16 en 18 jaar, die een kabel van Hoek van Holland naar Den Haag moeten leggen; degenen, die **binnen de zg. versterkte zone wonen in Den Haag zijn door burgemeester Westra gemobiliseerd om te arbeiden aan de verdedigingswerken; de Amstel** is tot tankhindernis gemaakt en de drie bruggen er over zijn afgebroken; het Ajax-terrein is een bolwerk geworden en alle omliggende huizen zijn afgebroken; de pletterijen van Velzen zijn afgebroken. Van de andere kant wordt uit Londen gemeld, dat verschillende polders in Zeeland en Zuid-Holland reeds blank staan en dat de boeren onder bedreiging gedwongen worden door de Duitsers om de Duitse transportkolonnes te helpen. Boeren, die door de bezetters nodig worden geoordeeld ter voedselvoorziening mogen de streek, die met overstroming bedreigd is niet verlaten.

Intussen zit de Nederlandse ondergrondbeweging niet stil. Vrijcorpsen zijn opgericht om de bezetters te beletten bij de terugtocht de taktiek te volgen die in Rusland werd toegepast: Het Nationale Dagblad heeft een geheim pamflet afgedrukt waarin o.m. staat dat de leden van het Vrijcorps er voor moeten zorgen, dat de oorlogsmisdadigers — waarmee de gewapende N.S.B.-ers bedoeld zijn — geen kans krijgen kwaad te stichten en gereed staan om de Geallieerde troepen te helpen, de ondergedokenen bijstand te verlenen en te zorgen voor gewonde valschermspringers.

Iemand, die deel uitmaakte van de groep Noordamerikanen, uitgewisseld tegen Duitse geïnterneerden en die uit Nederland in Lissabon aankwam, vertelde aan den berichtgever van de „Daily Express", dat de ondergrond in Nederland zodanig is georganiseerd, dat men er de beschikking heeft over legerauto's, Duitse uniformen, wapens, munitie enz. Burgers kunnen iedere maand distributie-kaarten kopen en de opbrengst hiervan wordt besteed aan het onderhoud van de wezen der vermoorde vaderlanders. De Duitsers kunnen bijna geen arbeidskrachten meer vinden in Nederland, daar nu de angst voor de bombardementen een grote rol begint te spelen. De lonen zijn vijf keer zo hoog als in Nederland en allerlei verzekeringen ten opzichte van de nagelaten familiebetrekkingen worden van Duitse zijde gegeven. Niettemin hebben de verhalen van teruggekeerde **arbeiders uit Bremen, Hamburg en Berlijn zo'n indruk gemaakt, dat niemand geneigd is in Duitsland te gaan** werken. De bombardementen der Geallieerden in Nederland hebben weinig effect gehad op het leven van de burgerbevolking, al heeft de militaire productie erg geleden; er heerst grote ongerustheid in Nederland betreffende de schilderijen van Rembrandt en andere kunstschatten, al hebben de Duitsers beweerd, dat zij in de Limburgse heuvels zijn ondergebracht, teneinde niet vernield te worden bij bombardementen. Een Engelse dame, die pas uit Nederland terugkeerde, verklaarde van denzelfden berichtgever, dat het leven in Nederland elke dag moeilijker wordt. Zij had in een jaar tijd juist één ei gegeten, dat haar op Paasmorgen werd verkocht (Aneta).

10.000 GULDEN BELONING.

In de politie-post van den Boewemsingel te Rotterdam werd de politieman Gerlof Boes vermoord. De Deutsche Zeitung für den Niederländen schrijft, dat de aanvaller wist te ontsnappen en niet herkend werd. 10.000 gulden beloning werd uitgeloofd voor inlichtingen, die leiden tot zijn aanhouding.

AUSTRALIË EN NEDERLAND.

Prins Bernhard heeft in een uitzending van de B.B.C. voor Australië verklaard, dat vele Nederlandse gastvrijheid en nauwe samenwerking in Australië hebben gevonden en wij allen naar de dag verlangen om te kunnen bewijzen hoe dankbaar Nederland is. Prins Bernhard drukte verder ook de hoop uit, dat tussen Australië en Nieuw Zeeland aan de ene kant en Nederlands Indië aan de andere kant nog inniger betrekkingen zullen zijn na de oorlog.

GEREDDE NEDERLANDERS.

18 Personen, waaronder vier Nederlanders, zijn, na 32 dagen in een met kogels doorzeefde reddingsboot te hebben rondgezwalkt op de Indische Oceaan te Calcutta geland: het waren opvarenden van een Noorse koopvaarder en zij waren door de Japanners aangevallen en in de grond geboord. De overlevenden dreven ongeveer 3100 mijlen op zee, vooraleer land te zien. Van de acht Nederlandse opvarenden werden er vier gedood toen de Japanners de bemanning mitrailleerden, die in de reddingsboten trachtten te komen. Oorspronkelijk zaten 21 personen in de reddingsboot, slechts 18 kwamen aan wal. De geredde Nederlanders zijn: Charles Louis Swens, Ronald Oltmans, Henri A. Balleurs en Jan Smit. De vier doden zijn: Anton Cornelius Diets, 32 jaar uit Soerabaia; Cornelius Bruyn, 22 jaar uit Semarang; Cornelius A. Palings, 24 jaar uit Hoogezand en Dirk van der Bijl, 23 jaar uit Gouda.

HET WERD EEN MISLUKKING.

De nieuwe methode van de Duitsers om, door het uitreiken van nieuwe distributiekaarten, ondergedokenen op te sporen, heeft in een gemeente reeds schipbreuk geleden; te Harenkarspel zijn enkele kantoorbedienden verdwenen met de zegels en stempels, voor de nieuwe kaarten. De verdwenen zijn Johannes Andreas Middelhof en Johannes Stam; eerst toen beiden niet meer op het kantoor van de distributie verschenen, bemerkte men de verdwijning van zegels en stempels.

TYPHUS EN DYHPTHERIE.

De „Nieuwe Rotterdamsche Courant" schrijft, dat typhus en dyphtherie woeden in de kampen van de buitenlandse arbeiders in Duitsland en vestigt de aandacht op de verschrikkelijke omstandigheden, waaronder de Nederlanders verplicht zijn te arbeiden. De epidemieën zijn zo erg, dat alle verloven van de arbeiders om hun familie in Nederland op te zoeken, ingetrokken werden.

De hygiëne in de kampen is beneden peil en er is onvoldoende medische verzorging; in het artikel staat, dat de accomodaties in sommige kampen beslist primitief zijn; de schrijver, die een kamp bezocht bij een haven in Noord-West-Duitsland, zegt, dat typhus en dyphtherie zo erg woedden, dat er vier Nederlanders stierven per week. In het Zuid-Westen van Duitsland was een kamp, waar 1700 Nederlanders ondergebracht waren: honderden gevallen van typhus deden zich daar voor en dozijnen mensen stierven.

NA TWEE JAAR.

De Gestapo is er niet in geslaagd een Nederlands echtpaar gescheiden te houden. Op 7 Augustus 1941 koos de echtgenoot het hazenpad en nam afscheid van zijn vrouw zonder de neus van de Gestapo. Juist twee jaar later dook zijn vrouw onder en kwam na een reis van zes maanden in Engeland aan.

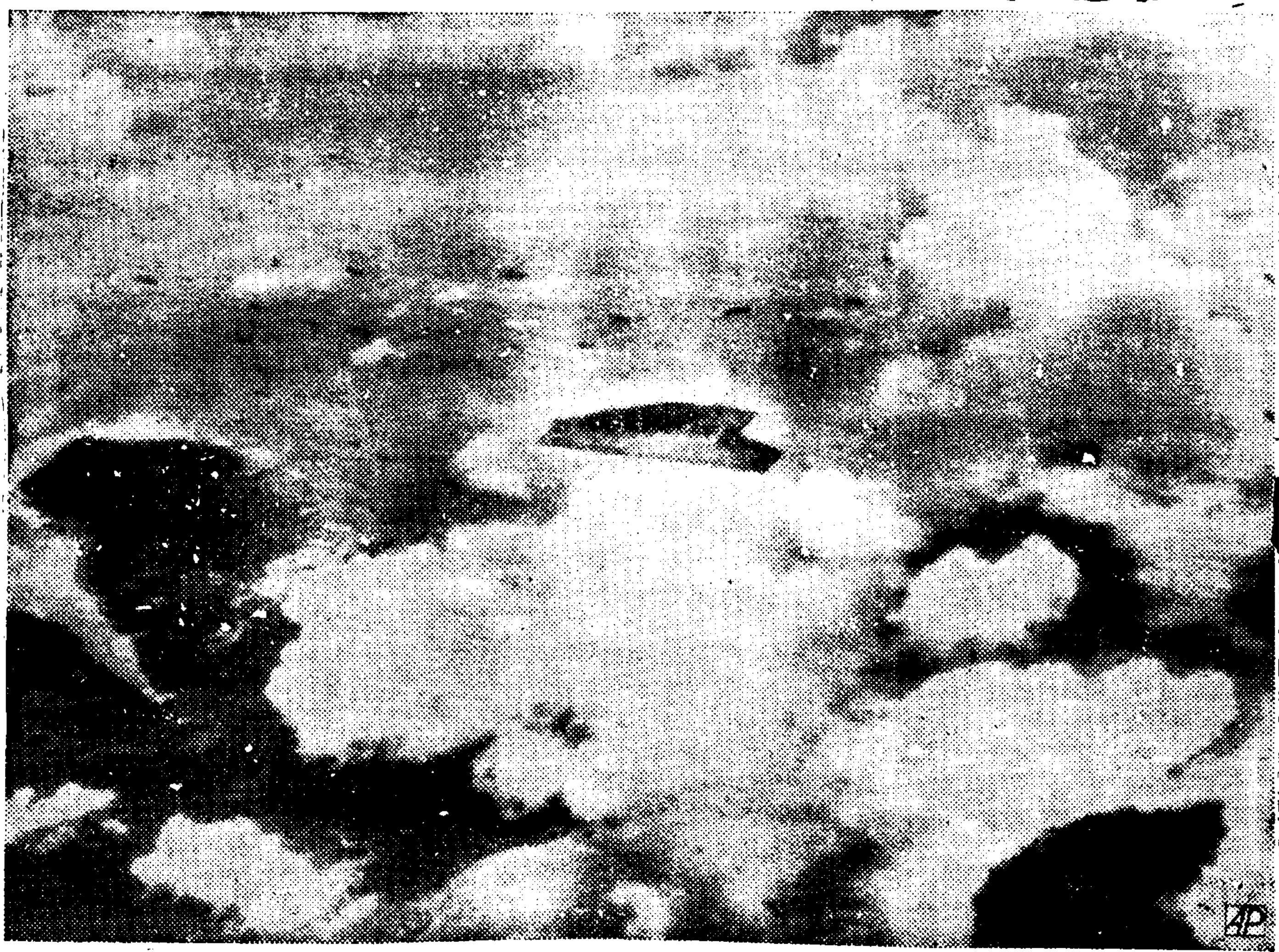
Van het eerste neutrale land uit had zij reeds een telegram aan haar man gezonden en de ontmoeting vond plaats in een Londens station. De ontsnapte vertelde hoe zij het grootste deel van de tijd, dat zij in Nederland bleef zich schuil hield. Een keer werd zij aangehouden en zij dacht reeds dat alles verkeken was; de S.S.-ofinier, die haar aanhield maakte echter alleen een opmerking over het feit, dat zij een Nederlands vlaggetje droeg.

WERKEN IN GEBOMBARDEERDE STEDEN.

Nederlandse jongens worden nu door de Duitsers gedwongen dienst te nemen als noodhulp bij het opruimen der puinhopen van gebombardeerde Duitse steden. Het sluikblad „Vrije Nieuws Centrale" schrijft:

„De jongens worden naar het Ursulinen-klooster te Roermond gezonden, dat door de bezetters voor dit doel is opgeëist en daar worden zij gereed gehouden. Roermond ligt vlak bij de grens in de buurt van het Roerbekken. Onmiddellijk nadat een stad gebombardeerd is, worden de jongens met extra-treinen er heen gebracht en werken er soms 60 uur achter elkaar."

Het blad voegt er nog aan toe, dat vele jongens niet terugkeren. Ook schrijft het dat jongens, die door de Duitsers voor arbeidsplicht opgeroepen zijn, gebruikt worden om wild op te jagen in de Drentse heide.

Dit is de eerste Geallieerde luchtfoto van het Japanse eiland Truk, het doel der Geallieerde strijdkrachten in de Stille Oceaan.

HET CARAIBISCHE GEBIED VIII.

Nieuwe Staatsregeling voor Jamaica.

Lage lonen, economische onevenwichtigheid en domheid.

Maar dit was slechts een deel van de vooruitgang waarvan 2 maanden na de onlusten in de herfst van 1942 mededeling werd gedaan. Een nieuwe staatsregeling, een rechtstreekse poging om de lange stilstand te verbreken, werd Jamaica aangeboden. Oliver Stanley, de tegenwoordige Staatssecretaris voor de Koloniën was er van overtuigd geworden dat iets gedaan moest worden. Terwijl hij aan het Parlement mededeelde dat Engeland het plan aannam, legde de Secretaris veelbetekenend de nadruk op zijn verlangen aan de wens van de Jamaicanen tegemoet te komen zoveel als mogelijk was en de geschillen uit de weg te ruimen, teneinde het eiland vrij te maken voor verdere opbouwende ontwikkeling in het Caraïbische gebied na de oorlog. Hij had nauwelijks nauwkeuriger de grondbeginselen van de Engels-Noordamerikaanse Caraïbische Commissie, zoals omschreven bij de oprichting, kunnen uitdrukken. Hier was weer eens een aanduiding dat de Commissie het gevoel van geestelijke verantwoordelijkheid onder de Koloniale ambtenaren had vergroot en hen had doen besluiten opbouwend voorwaarts te gaan.

Op één belangrijk punt was de nieuwe staatsregeling verschillend van het document van Lord Moyne in 1942; men liet het voorstel van een wetgevend lichaam bestaande uit één kamer vervallen.

Nu werd een vergadering voorgesteld, dat 24 leden, gekozen door alle kiezers; een benoemde (dat is onder Engels toezicht) wetgevende Raad, met slechts 15 leden, gekozen zowel uit ambtenaars- als uit niet-ambtenaarskringen; en een uitvoerend comité van 10 leden, waarvan 5 leden gekozen zullen worden door de vergadering en 5 door den Gouverneur, van welke 5 er slechts 3 ambtenaar kunnen zijn.

Een systeem van comité's zal worden ingesteld om problemen als verbindingen, sociaal welzijn, landbouw, opvoeding etc. te behandelen en programma's op te maken ter beschouwing door de andere officiële organen. Deze staatsregeling bood verschillende nieuwe voordelen en trok in talrijke opzichten de Jamaicanen aan, die critisch reageerden op de voorstellen van Lord Moyne, hoewel zij voortgingen critiek te oefenen op de handhaving van het recht van veto van den Gouverneur, een recht, dat den Gouverneur in staat stelt democratische wetgeving ter zijde te stellen, wanneer hij denkt dat de zaken te snel voortgaan naar zelfverzekerheid der inheemsen onder de heftigheid van het kiesrecht.

Waarom bestreed het Engelse Departement van Koloniën het Jamaicaanse geschilpunt tegelijkertijd met geldelijke hulp en politieke verandering? Omdat het ten laatste er van overtuigd was, dat in Jamaica — en in geheel West-Indië — economische vraagstukken overal aan ten grondslag lagen.

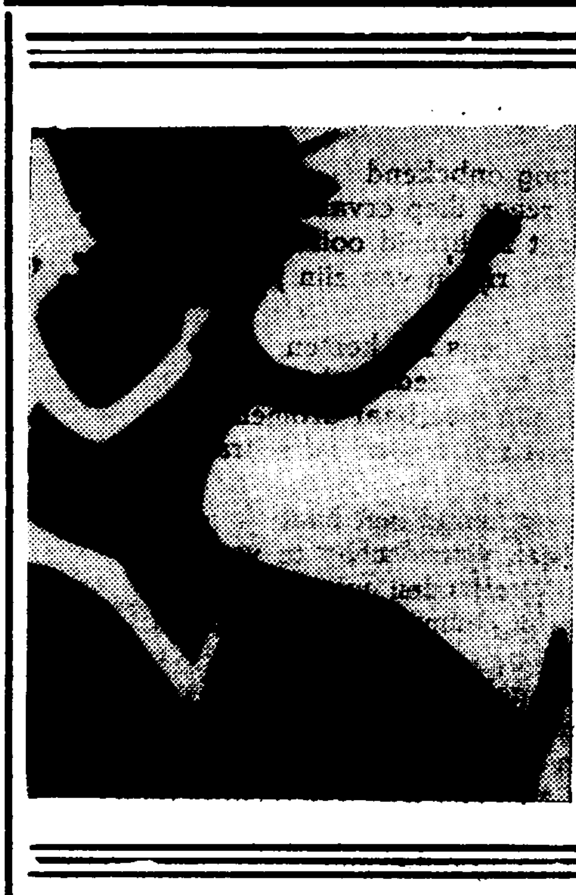
Economische verbeteringen waren tot nu toe heel gematigd geweest. De subsidies, de Noordamerikaanse bases, de oorlogsbestellingen voor speciale producten hadden zo weinig geholpen dat Jamaicaanse waarnemers, zoals werd medegedeeld door The Spotlight te Kingston, in begin 1942, schatten dat de te verwachten verhoging van de contante inkomsten van het eiland voor 1942 over 1941 zou betekenen dat slechts 65.000 van de 250.000 loontrekkers loonsverhoging zouden krijgen. Politieke vooruitgang zou echter zeker weldadige economische terugwerking hebben.

Het was noodzakelijk dat onmiddellijk een begin werd gemaakt met financiële verbetering. Ofschoon geld alleen nooit de vraagstukken zou kunnen oplossen, die er om scheeuwden om opgelost te worden, zou het toch, wanneer het verstandig gebruikt werd, kunnen helpen.

Ofschoon verbeteringen langzamerhand merkbaar worden, kan men nu een duidelijker beeld van de economische toestanden en van economische behoeften krijgen. En het is altijd beter iets te weten van de economische status van volken die geholpen moeten worden, dan er naar te moeten raden. In verschillende delen van het Caraïbische gebied waren sociale statistieken van welke soort ook, niet te verkrijgen. Juiste feiten te vinden is een belangrijke eerste stap. En dat wordt gedaan in tot nu toe niet-aangeroerde plaatsen. De „Times" van Kingstown, St. Vincent, deelde mede dat een onderzoek naar de kosten van levensonderhoud, gespecificeerd en in klanken die niet over het hoofd kunnen worden gezien, heeft onthuld wat ieder vaag wist: dat kosten van noodzakelijke levensmiddelen hoger zijn gestegen dan de loonsverhogingen. Dit weekblad zei: „Tot nu toe hebben de arbeidersklassen op deze eilanden, zelfs niet in de vooroorlogse dagen, van een eerlijk en goed gebaseerde levensstandaard genoten, aan de hand waarvan de werkelijke kosten van levensonderhoud heden ten dage zouden moeten worden berekend.

Moge het zijn zoals het is, het juist beëindigde onderzoek is zeer nuttig". Zo geeft dus de ervaring van dit kleine eiland de toon aan voor het gehele Caraïbische Gebied; hoewel grondige veranderingen nauwelijks spoedig kunnen worden verwacht, vormen toch de beginnende pogingen tot hulp, hoe gering zij soms ook mogen zijn, een hoopvol contrast met de verwaarlozing van vroeger dagen. Dezelfde courant van St. Vincent toonde weer aan hoe door het gehele gebied de economische en politieke vragen waren samengeweven, toen in het blad van 27 Maart 1943, een leidend hoofdartikel, pleitte voor het politieke verbond van Brits West-Indië, met volledige zelf-regering onder een nieuwe alles omvattende wet, en in het volheid dat kleine hervormingen nooit de economische hulp die nodig is kunnen verschaffen „welke slechts kan worden verkregen door een samenwerking met de verantwoordelijke regering". Hoe laag de loonschalen soms in het Caraïbische Gebied zijn geweest, wordt aangeduid door een officieel Engels rapport dat in 1937 opmerkte dat de arbeider in Barbados minder dan $ 2 per week uitgaf. Ongeschoolde arbeidskrachten op de olie-velden in Trinidad kregen tot voor kort een dagelijks loon van 72 cents. Soms echter worden de moeilijkheden minder veroorzaakt door lage lonen dan economische onevenwichtigheid en domheid; bv. enkele kleine eilanden dicht bij Jamaica voeren zout uit naar Canada voor het conserveren van vis die Jamaica in grote hoeveelheden weer invoert, hoewel het water rond Jamaica enige van de mooiste visplekken in de wereld vormt.

Opdat geen Noordamerikaan zelfvoldoening aan deze bewijzen van slecht Engels koloniaal bestuur in vroeger dagen ontlene en tot de conclusie komt dat de Noordamerikanen het beter doen, moet worden gezegd dat Noordamerikaanse onderzoekers in Puerto Rico, slechts voor kort geleden als 1939, constateerden dat loontrekkers van 6000 families die in de koffie-tabak- en fruitstreken werkten, dagelijks werden betaald met 60 cents.

BONAIRE.

GEHASPEL MET FAMILIENAMEN

Onverschilligheid, slordigheid en zenuwachtigheid hebben op deze eilanden al heel wat namen, waarvan het nodig was, dat ze nauwkeurig bewaard werden, hopeloos in de knoei gebracht. Uit zeer veel gevallen blijkt dat men zich vaak met een mondelinge aangifte tevreden heeft gesteld of heeft moeten stellen, en toen maar wat opgeschreven. Degenen, wier naam zodoende veranderd was, konden het niet nagaan, omdat zij de leeskunst niet verstonden, of (en dat komt nog voor) durfden niet teruggaan om de juffrouw te zeggen, dat het verkeerd was, want „zo'n juffrouw zal het toch wel weten".

Langs deze wegen zijn er lelijke fouten en verwarringen ingeslopen. De een gaf de familienaam op van zijn vader, ofschoon hij niet wettig geboren was. De andere raakte op een stel vragen helemaal de kluts kwijt, en antwoordde toen op de vraag of hij zo en zo heette, onmiddellijk „ja" om er van af te zijn. De andere gaf zijn voornaam voor achternaam op. Weer een ander gaf twee namen op en zei dat hij allebei zo heette.

Met dat al zitten we nu te kijken met o zo handige trouwboekjes, zoals van „Oliver Bernardo Wanapa, zich tekende en noemde Winklaar." Maar ik heet eigenlijk Silberie, voegt de persoon in quaestie er dan duidelijkheidshalve aan toe. Mijn vader heette zo en heeft altijd zo geheten en op het fort hebben ze het vroeger verkeerd opgeschreven, ik heet Silberie. Het ontbreekt nog maar aan de duidelijkheid der trouwboekjes dat die hele uitleg er ook nog officieel in opgenomen wordt.

HET NUT DER CACTUSSEN.

Vaak hoort men beweren, dat deze eilanden vergeven zijn van cactussen, die nergens anders voor dienen, dan om den mensen het leven lastig te maken. Maar de Bonairiaan denkt er anders over. Hij zou lelijk in verlegenheid gebracht worden, als vandaag aan de dag eens alle cactussen van het eiland zouden verdwijnen.

Weliswaar hebben de schijf- en bolcactussen weinig direct nut voor den mens, maar des te meer de armvormige, de jatu, de cadushi en de cadushi-pushi.

Vooreerst zijn op Bonaire verreweg de meeste cunucus omheind met Jatu's, een pracht afsluiting, die geen geit doorlaat en niet veel kost. De jatu heeft in deze de voorkeur boven de twee andere, daar haar doornen harder en korter zijn en dus niet gemakkelijk meegeven.

Een volwassen armvormige cactus ziet er uit als een boom en heeft een zeer harde stam, die uitmuntend hout levert om planken van te zagen voor het vervaardigen van hekjes en meubels.

Heeft de cactus haar tijd gehad, dan vallen haar armen af en scheuren in lange repen open, die de naam van flambew dragen. Eenmaal uitgedroogd doet deze flambew op vele wijzen dienst. Er worden geitenkoralen, kippenhokken en varkenskotten van gemaakt. Vooral op de cunucu bestaat de gehele „haandrif" (een soort voorvertrek) uit flambew. Het is tevens uitstekend brandmateriaal en als zodanig dient het bij wijze van toorts of flambouw, vandaar de naam; ook het vuur van de aloëstokerijen wordt er mee onderhouden.

Van de verse spruit van de cadushi wordt een soort pap bereid, die een veel gebruikt volksvoedsel is. Ontdoet men een cadushi van haar stekels en snijdt men haar in schijven, dan heeft u zeep, die goed schuimt en geen vet achterlaat. De fijne naalden van de cadushi en de cadushi-pushi worden gebruikt als speld en heten feneta di pober, arme-mensen-spelden. Ze voldoen zelfs als grammofoonnaalden. Verder hebben alle cactussen als plant dit voordeel, dat zij de bodem schaduw geven, en dat is veel waard.

Maar het grootste voordeel, dat de cactus hem geven kan, heeft de Bonairiaan er nog niet van willen genieten. De Schepper heeft het land wellicht zo dicht met dit soort planten bezaaid om den bewoners een les te geven. De cactus verstaat de kunst om in tijden, dat het haar goed gaat te sparen. Ook als alle andere planten het afleggen vanwege de langdurige droogte, dan ziet de cactus er nog goed uit, want zij heeft vocht in reserve. Zij zorgt voor de dag van morgen, en dat doet de Bonairiaan niet; die leeft van de ene dag in de andere.

IEDEREEN ZAL WORDEN NEERGESCHOTEN.

Duitse schildwachten in Nederland hebben bevel om te schieten op Nederlanders, die zich in de nabijheid van militaire punten bevinden.

Generaal Christiansen heeft in de „Deutsche Zeitung für den Niederländen" de waarschuwing gepubliceerd, dat iedereen, die geen gevolg geeft aan het bevel tot halt houden wordt neergeschoten.

Journalistiek Leven in Curaçao.

8.

1900.

74. **LA CRUZ**, katholiek weekblad voor het volk onder priesterleiding. „Semanario religioso católico i di interés general". Over het ontstaan zie onder nr. 71 en „Gouden Jubileum der Dominicaner Missie op Curaçao", Nijmegen 1920, blz. 173. Eerste redacteur Pater Victor Cornelis Zwijsen van de Congregatie O.L.V. Moeder van Barmhartigheid („Fraters van Tilburg", waarbij vroeger ook priesters waren; dezelfde Zwijsen was van 1896-'97 redacteur van de Amigoe di Curaçao, zie nr. 22). Pater Zwijsen was redacteur van 1901 tot 1909 (1 Aug. 1909 vertrekt hij naar Nederland, zie „Gouden Jubileum enz." blz. 188 onder nummer 54). Papiaments assistent van Pater Zwijsen was Alfredo F. Sintiago († 10 Aug. 1910). La Cruz 4 Aug. 1909 afscheidsadvertentie Zwijsen; La Cruz 28 Juli 1909 bericht dat Zwijsen naar Nederland zal vertrekken, getekend door Pater Raymundus J. C. Wahlen O.P. „redactor". In 1911 werd La Cruz 'ad interim' geredigeerd door Pater Ambrosius P. Euwens O.P. i.v.m. vacantie van Pater Wahlen; verder schreef Pater P.I. Verriet O.P. Op 28 Augustus 1940 werd benoemd Pater Willibrordus de Barbanson O.P. — Geheel in het Papiament. Verscheen enkele jaren tweemaal per week, na uitbreking Wereldoorlog II als voorheen eenmaal.

Drukkerij Apostolisch Vicariaat, na oprichting Paulus-drukkerij in Februari 1941 aldaar.

75. **„Ons Eiland"**. Uitgevers en redacteur Gebrs. Jonckheer. Deze 'gebroeders' zijn niet die van het kledingmagazijn aan het Brionplein, maar hun vader en twee ooms. Zij leven nog: Johannes Hendrik Jonckheer (oom; Bredestraat O.), Ferdinand François Jonckheer (oom, thans op Maduro's bank) en Willem August Jonckheer (vader, procuratie-houder Maduro's bank). Zie ook nrs. 78, 95, 97, 98 en 101.

Hield het volgend jaar op te bestaan.

76. **„La Navaja"**. Echt scheldblaadje. Redacteur Johan Fidanque.

77. **„El Siglo XX"**.

78. **Excelsior**, reclame-maandblad. uitgegeven door Gebr. Jonckheer (zie nrs. 75, 95, 97, 98 en 101). Eerste nummer Juni 1900.

1901.

79. **Boletin de Noticias de Venezuela.** Verscheen in Maart 1901.

80. **El Positivista**, weekblad, uitgever-redacteur Gerrit Karel Vinck (zie nr. 38).

81. **El Sol.** Een ander dan nr. 93.

1902.

82. **Diario di Curaçao.** Redacteur Jacobo Moreno (Jood). Zie ook Urs. 33 en 73).

83. **Eco de la Verdad.** Redacteur William C. Grünings. Anti-Katholiek.

1903.

84. **El Progreso.** Redacteur De Jong. Hield op te bestaan in 1913 (Zie de aantekening bij nr. 45).

85. **El Librepensador.** Redacteur Leon B. Weever (of Weeber?).

1905.

86. **El Heraldo.** Uitgever William C. Grünings. Nederlands en Spaans. Bestond tot 1924 (zie ook nrs. 24, 27, 41, 49, 83, 88).

1906.

87. **La Luz Y Verdad.** Amigoe 13 October 1906: „Onder deze titel „Licht en Waarheid" heeft Dominee V. van Howe (U.S.A.) het eerste nummer uitgegeven van een maandschrift als orgaan van het Noordamerikaanse Zendelingengenootschap „Het Christelijk Verbond."

Op het slot der uiteenzetting van zijn werkprogram groette de redacteur de andere koloniale bladen en verzekert, dat de tijd zal tonen, dat het blad werkelijk zijn wil „licht en waarheid".

Die tijd is nog zeer ver af. De redacteur zoekt niet slechts een eigen beginsel te verspreiden en te verdedigen, wat zijn goed recht zou wezen, maar valt ook als een verwoede vijand op ruwe en onbeschaafde manieren de Katholieke Kerk aan.

Hij weet o.a. te verhalen van twee afvallige priesters, vroeger verkondigers van bijgeloof, dolle dingen en leugen, en nu predikers van het rijk Gods.

Zulk een soort licht te ontsteken zal geen beschaving brengen en dergelijke waarheid de geesten niet vrij maken.

Wij willen verder met Luz y Verdad niets te doen hebben. Reeds nu is ons ten volle gebleken, dat iedere nette beschaafde polemiek met dat blaadje onmogelijk zal wezen."

1907.

88. **Ideas modernas.** Uitgever-redacteur William C. Grünings. Als al zijn bladen (nrs. 24, 27, 41, 49, 83, 86). Eerste nummer October 1907.

89. **El Tiempo.** Uitgever Edo. Telésforo Henriquez. Eerste nummer November 1907.

1908.

90. **BOLETIN COMERCIAL — HANDELSBLAD.** Oudst nog bestaande dagblad van Curaçao. Het tweede deel van de titel, Handelsblad, werd er in 1933 aan toegevoegd. Dit blad was de voortzetting van Diario del Comercio (nr. 67) beide werden uitgegeven door Bethencourt e Hijos. Als ondertitel vermeldt het eerste nummer van 1 Augustus 1908 het doel: Cablegramas, Movimiento del Puerto, Datos y Noticias que puedan interesar el Comercio, Anuncios".

Een redacteur werd niet genoemd, wel de Administrateur Pedro da Costa Gomez (vader van Mr. Dr. M. F. da Costa Gomez). Deze deed ook veel aan de redactie, waarbij als chef optrad de toenmalige eigenaar van de zaak Miguel Bethencourt (zoon van Agostin, stichter van de zaak). Later werd Dario Salas (nrs. 51, 69 en 91) redacteur. In 1933 werd het blad verkocht aan Michiel M. („Momon") Pinedo, die tevens de redacteur werd. In 1940 werd tot redacteur benoemd Isaac Bloch die al sedert 1937 als medewerker aan het blad verbonden was. Het blad staat thans los van de firma Bethencourt, Talen: Spaans en Engels, verder ook Nederlands en soms een weinig Papiament.

91. **El Iris.** Redacteur Dario Salas (ook nrs. 51 en 69). Litterair ontspanningsblad. Bestond tot 1911.

Wordt vervolgd.